

ZPRAVODAJSTVÍ | z regionu

ŘEDITEL HODONÍNSKÉ OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÉ KOMORY MICHAL ŠVAGERKA K SOUČASNÉMU TRENDU NA TRHU PRÁCE ŘÍKÁ:

Podnikům chybějí lidi. Možností je robotizace

PETR TUREK

Hodonín – I když má Michal Švagerka teprve šestatřicet let, už patnáct roků je ředitelem hodonínské Okresní hospodářské komory. Ta sdružuje zhruba sto třicet podniků.

Členství ve vaší komoře je dobrovolné, že?

Ano. Není to jako v Rakousku či Maďarsku, kde je povinné a sdružující všechny firmy. Naše okresní komora má kolem sto třiceti firem, které zaměstnávají asi šest a půl tisíc pracovníků. Dále spolupracujeme asi s pěti sty podniky, které se účastní například našich seminářů, akcí nebo po nás požadují různé konzultace či jiné služby. Navíc s dalšími průběžně komunikujeme.

Jaká je v současnosti ve vašich členských firmách situace, co se týká zaměstnanosti a výše platů, které v současnosti obecně rostou?

Otázku pracovních sil jsme začali řešit už před deseti lety, kdy začaly odcházet do důchodu první silné ročníky, které se narodily po válce. Velcí zaměstnavatelé začali zjišťovat, že je nemá kdo nahradit u soustruhů, v zámečnictví a u dalších technických oborů. Tehdy jsme vytvořili propagační systém.

A současnost...

Co se týká pracovních sil, tak chybějí lidé od úplně základních pozic, prodavaček, uklízeček, řidičů až po pracovníky v IT firmách. Jsou to až desítky volných pracovních míst. Současný trend je nárůst mezd. Ten ale všechno nevyřeší. Prostě scházejí lidé. Do důchodu odcházejí ročníky, v nichž se rodilo dvě stě tisíc dětí. Dřív chodily dvě třetiny po vyučení přímo do práce. Dnes je pravý opak, dvě třetiny jdou na vysokou školu. Konkrétně za deset lidí, kteří jdou z fabriky do důchodu, tak jsou k dispozici jen tři mladí lidé, kteří vyjdou ze školy. Tento trend bude pokračovat.

Co s tím mohou podniky udělat?

Jedna z cest je robotizace. Například investice do svářečích automatů či CNC strojů. Mám příklad švédské firmy, která má pětadvacet lidí a za posledních pět let investovala třicet milionů do obnovy strojů. Ve spolupráci s naší centrálou a vysokými školami máme projekt Průmysl 4.0, v něm se počítá s tím, že pozice řidiče v budoucnu úplně zanikne. Některé studie ukazují, že už do pěti let. Autobusy a kamiony by měly být řízené, podobně jako fungují robotické vysavače. V komunálních službách se počítá s tím, že metače a vysavače budou pracovat přes GPS. Tyto studie počítají s revolucí v pracovních silách, to se týká i účetnictví.

A jak plánujete řešit situaci aktuálně, aby se mladí lidé vraceli ze studií z Prahy či Brna zpátky k našim zaměstnavatelům?

Myslím si, že se to daří. Je to i tím, že se tady zvyšují mzdy a vyrovnávají podmínky. Navíc jsme tady na Moravě našťásti zvyklí dělat za méně peněz, zato doma, protože se nám tu líbí. Problém vidím spíše ve strukturální nezaměstnanosti. Lidé bez práce je tady kolem osmi tisíc a volných pracovních míst je mezi třemi a čtyřmi tisíci. Na první pohled to vypadá, že by všichni měli mít práci a zaměstnavatelé by neměli mít problémy. Ale co jsme zjišťovali, tak třetina lidí dělá načerno. Druhá třetina jsou mentálně či zdravotně postižení lidé, kteří nemohou dělat klasickou práci a musejí se jim vytvářet specifická chráněná pracovní místa. Zbylou třetinu tvoří buď ti, kteří do práce nechtějí, nebo psychicky nejsou schopni podávat výkon osm hodin denně. Jediným východiskem, o kterém jsme diskutovali na představenství i s firmami, je automatizace. Musíme se smířit s tím, že už nikdy nebude tolik pracovní síly jako dřív. Nezachráním nás ani stáhnout zpátky lidi z vysokých škol.

Pro učně ale nabízíte zajímavé projekty i v zahraničí. Můžete je trochu přiblížit?

Začali jsme s tím asi před patnácti lety v učilišti ve Bzenci, kdy vyjžděly děti z gastrooborů. Nyní už vyjždí kolem šedesáti až sedmdesáti žáků každý rok. Do projektu se zapojilo už devět škol z celého Jihomoravského kraje. Jsme rádi, že se nám daří dostat do zahraničí truhláře, automechaniky, instalatéry, elektrikáře, tedy studenty klasických tříletých oborů. Nejdrívě jsme bojovali se školami, kde si mysleli, že jejich učni kvůli jazykovým bariérám nebudou schopni vyjet. Díky správné motivaci se ale podařilo, aby děti vyjely do zahraničí, vyřídily si letenku na letišti, odletěly a v zahraničí fungovaly. Učíme je sice anglicky, aby uměly komunikovat, a odletají do Itálie či Španělska. Nakonec je tomu tak, že například mechanici, seřizovači CNC strojů jsou někde ve španělské firmě přiřazení k mistrovi, který umí jen španělsky. Učeň se tak musí naučit s ním komunikovat španělsky. To se daří. Zjistili jsme, že máme jako Česká republika obrovskou výhodu ve výběrném odborném školství a v tom, že studenti chodí do firem na praxi. Například v Itálii je to tak, že kdyby šlo dítě do kuchyně, kde by se popálilo nebo pořezalo, tak škola okamžitě čelí žalobě.

Pro podnikatele je stále ještě hodně aktuální elektronická evidence tržeb. Jak místní podnikatele na ni připravujete?

Když přichází smrt zákonů, tak se snažíme přitáhnout do Hodonína a Kyjova na danou problematiku nejšpičkovější lektory, což se nám daří. Naši lidé tak nemusí jezdit do Prahy nebo Brna, ale za třetinovou cenu se důležité informace dozvědí tady. Je to taková první pomoc. Myslím totiž, že to nejhorší, co brzdí podnikání v naší republice, jsou právě časté legislativní změny. Nejde ani o EET, i když i u ní je určitá nejistota s tím, jak bude postupně nastupovat. Navíc připravujeme seminář s náměstky ministerstva financí. Největší hrůzy jsou ale zákony o dani z přidané hodnoty

nebo živnostenský, ty mají za pětadvacet let fungování tržního systému už přes sto novel. Pro podnikatele by byla největší výhra, kdyby zákonodárci deset let neschvalovali žádné zákony.

Někteří menší podnikatelé si stěžují i na nižší investiční pobídky. Mají pravdu?

Jsou neférové vzhledem k velikosti firmy. Například živnostník může dostat na zřízení pracovního místa mezi šedesáti až osmdesáti tisíci korunami. Velké podniky, často nadnárodní koncerny, pak ale mohou získat na jedno pracovní místo až čtyři sta tisíc korun. Navíc malá firma většinou zaměstnanec hned tak nepropustí. To bylo vidět při krizi v roce 2009, když pro velké podniky byly lidé jen čísla v excelovské tabulce. Škrtly a člověka propustily. Samozřejmě investiční pobídky ale musejí být, protože existuje konkurenční boj mezi okolními zeměmi. I tak bychom si měli brát příklad z Německa a Rakouska, kde je vztah mezi domácím malým a velkým investorem vyvážený. Navíc tam na daňové zákony nesáhnou desítky let.

Nyní chystáte také seminář ke změnám v zákoníku práce. Přiblížíte je trochu.

Opět se zpřísnují podmínky pro zaměstnavatele a zvýhodňují zaměstnanci. Například v současnosti, když pracovník nepřijde do práce a má neomluvenou absenci, tak mu zaměstnavatel mohl vzít několik dní dovolené. To se ruší. Další problém je home office neboli práce z domu. Doposud ji zákoník práce neupravoval, nyní ji téměř znemožní. Dochází totiž k tomu, že se má zaměstnanec jakoby platit nájemné, internet, elektřina, kterou prosvítí a navíc zajistit i bezpečnost práce u něj doma. Z toho vznikající možné pracovní úrazy.

Na severu Evropy i jinde na Západě zavádějí model šestihodinové pracovní doby. Myslíte si, že je možné jej zavést i u nás?

Přál bych si, aby to mož-

né bylo. Když jsem byl ale před dvěma lety ve Švédsku při projektu na podporu sladování rodinného a pracovního života, tak jsem nabyl dojmu, že je to jako srovnávat Mercedes a trabanta. Tím myslím Českou republiku. Ve Švédsku totiž jejich úředníci nerozkrádají ty vysoké daně, které tam platí. Všechno tam funguje na férovosti. Domnívám se, že v poslední době jdeme ale směrem k nim. Zvyšují se u nás mzdy i efektivita práce. Ale ještě si musíme poptivou prací vydělat na to, abychom byli bohatí jako Švédci. Především lidí v naší státní správě je pořád méně těch dobrých než těch horších. Jsou tam jednak lidé, kteří úřednické řemeslo neumějí a jednak jsou tam někteří, kteří jej dělají jen proto, aby v úřadu dobývali soukromou rentu. Na radnicích a krajích, kde dochází k přímému kontaktu s lidmi, je to ještě ucházející. Ale máme obrovskou konkurenční nevýhodu v ústředních orgánech. Například z některých ministerstev číší totální arogance.

Kde naše firmy v současnosti nejvíce exportně posilují?

Tradičně je to v Německu, které bude vždycky našim hlavním odbytištěm. Před

dvěma lety se našim živnostníkům a malým firmám podařilo obrovsky prosadit v Rakousku. Nyní tam považují českého řemeslníka i technika za kvalitního, který nabízí lepší cenu. Určitě zajímavé je Polsko, což je čtyřicetimilionový trh.

Dá se očekávat příchod velkého investora do hodonínského okresu?

Myslím si, že sem nepřijde. I kdyby došel, tak znamená obrovské nebezpečí pro místní ekonomiku. Takoví investoři totiž přijdou, odsají stávající zaměstnance z fungujících fabrik tím, že je o tisícovku přeplatí a při první krizi je propustí, a lidi budou na dlužbě. Součas-

ným zaměstnavatelům, kteří si je vy-piplali, školili a měli pro ně nějaký sociální program, by pak chyběli.

OHK HODONÍN

- sdružuje zhruba 130 firem, které zaměstnávají 6,5 tisíce pracovníků
- založená 20. května 1993 jako samosprávná organizace podnikatelů hájící jejich zájmy
- je dlouhodobě v TOP 10 (deseti nejlepších a největších) okresních komor podle počtu členů, počtu svých středisek, kvantitativně, portfolia i kvality poskytovaných služeb
- pobočky v Kyjově, Hodoníně a Veselí nad Moravou
- ředitel: Michal Švagerka
- předseda představenstva: Luděk Šebesta

Stavíme Bydlíme míří do Hodonína

Hodonín – První ze série stavebních výstav Stavíme Bydlíme se letos koná tradičně v Hodoníně v prostorách Domu kultury Horní Valy. Vstup na výstavu je zdarma a pro návštěvníky bude otevřeno v pátek 27. ledna od 9 do 18 hodin a sobotu 28. ledna do 17 hodin. Tradičně budou výstavní prostory zaplněny expozicemi vystavovatelů z oboru stavebnictví a vybavení domácnosti. Můžete zde načerpat inspiraci, poradit se s odborníky, nebo využít výstavní slevy, a také si poslechnout několik přednášek k aktuálním tematům. Pro všechny, kteří sem zavítají, je navíc připravena soutěž o diamant.

Kovářiková přinesla do Senátu hlínu a oheň

PETR TUREK

Její díla mohli vidět návštěvníci v galeriích v Německu, Spojených arabských emirátech či Austrálii. Nyní Ludmila Kovářiková z Ratiškovice vystavuje ve Valdštejnském paláci v Praze, tedy v budově Senátu. „Kdo má cestu do Prahy, ať se přijde podívat,“ vzkazuje ratiškovická starostka a senátorka Anna Hubáčková, která expozici zaštiťuje. Ludmila Kovářiková připravila kolekci šestatřiceti plastik a šest kliprámů příbližujících díla, která jsou už zabudovaná v interiérech či exteriérech. Nese název Hlína a oheň. „Poukazuje totiž na

použití ohňové technologie, jako je raku a pálení dřevem nebo také solnou glazuru,“ přibližuje Kovářiková.

Umělkyně, která letos oslavila čtyřiašedesáté narozeniny, na výstavě představuje díla především z posledních pěti let. Nejstarší je ale už z roku 1994. Tuto plastiku podobně jako mnoho dalších vytvořila právě díky staré japonské technologii raku. „Pec je jednoduše ze starého barelu, teplota

se při pálení vyšplhá až na více než tisíc stupňů. Pak to zasypávám hoblinami nebo listím a zamežuji tak přístupu vzduchu, dochází k začouzení. Na střepe pak zůstávají stopy po ohni,“ popisuje Kovářiková, které při této práci pomáhá její manžel, sochař a tvůrce medailí Miroslav.

Zajímavostí jsou Kovářikové drobnější objekty, kterým říká boxy. „Vždy se dají nějakým způsobem otevřít a mají

tak k dispozici i vnitřní prostor,“ upozorňuje autorka. Intenzivně se věnuje keramice desítky let a často ji inspiruje architektura. Narodila se v Opavě a vyrůstala v nedalekých Sudičích u polských hranic. Ke keramice se dostala až v patnácti letech v opavské lidové škole umění, a to když se připravovala na přijímací zkoušky na Střední uměleckoprůmyslovou školu v Uherském Hradišti. „Byla to náhoda, ale keramika mě velmi uchvátila, jak práce za hrncířským kruhem, tak řemeslo. Není to jen práce s tvarem, ale také s barvou,“ říká tvůrkyně, jejíž díla ocenili milovníci umění i na jižní polokouli. V českém Senátu vystavuje až do konce února.

Partnerství poradí s dotacemi

Blatnička – Poradenství při zpracování projektů a žádání o dotace ze státních i evropských fondů. S tím má pomoci Blatnička firma Partnerství Brno. „Společnost podporuje rozvoj turistického ruchu na Moravských vinařských stezkách. I další vinařské obce smlouvu podepsaly,“ uvedla starostka Blatničky Jarmila Hrušková. Dále se organizace stará o propagaci akcí ve vinařských obcích a za cíl si dala i péči o cyklostezky, hlavně o jejich značení a údržbu odpočívadel. „Přes Blatničku vede Strážnická vinařská stezka, která by si už zasloužila nové značení i odpočívadla,“ dodala Hrušková. (kaš)

